

JARO II.

N.º 23.ª *

LA SUNO HISPANA

Esperantista Organiza Komitato

CIRKULERO UNUA.

FONDO DE ESPERANTISTA CENTRA OFICEJO
EN PARIZO.

Por prepari kiel eble plej rapide la efektivigon de la decidoj de la unua internacia kongreso okazinta en *Boulogne-sur-Mer* de la 5^a ĝis la 13^a de Aŭgusto 1905, aparte pri la starigo de la provizora lingva komitato kaj de la provizora komitato de organizado, la membroj de tiu ĉi lasta komitato ankoraŭ ĉeestantaj en *Boulogne*, antaŭ ol forvojaĝi el tiu urbo kaj laŭ la insista peto al ili farita de doktoro ZAMENHOF, prenis la jenajn decidojn, al kiuj poste aliĝis skribe la ceteraj membroj de la dirita komitato.

Por efektiviĝi unuecon kaj ordon en la laboroj kaj agoj de ambaŭ komitatoj, sub la konstantaj direktado, kontrolado kaj inspirado de doktoro ZAMENHOF, estas elektita oficeja sidejo sendependa de ĉiu jam ekzistanta esperantista grupo aŭ societo, kaj provizore fiksita en Parizo, «51, rue de Clichy».

La ofico de la korespondoj koncernantaj, ĉu la lingvan, ĉu la organizan komitaton estos alcenrigata per la zorgoj de la sekretario-agento de la oficejo, kiu havas la taskon sendi tiujn korespondojn al la koncernata komitato kaj plenumi la donotajn sekvojn.

Provizore ankaŭ S-ro Rektoro BOIRAC kaj S-ro Generalo SEBERT, laŭ la

Comité Esperantista de Organización

PRIMERA CIRCULAR.

FUNDACIÓN DE UNA OFICINA CENTRAL
EN PARÍS.

Para preparar lo más rápidamente posible la ejecución de las decisiones del primer Congreso internacional que tuvo lugar en *Boulogne-sur-Mer*, desde el 5 al 13 de Agosto de 1905, y por otra parte, para la creación del Comité provisional de la lengua y del Comité provisional de Organización, los miembros de este último Comité, también presentes en *Boulogne*, antes de marcharse de esta ciudad y á consecuencia de insistente petición que les hizo el Dr. Zamenhof tomaron las siguientes decisiones, á las cuales, posteriormente se adhirieron por escrito los demás miembros de dicho Comité.

Para dar unidad y orden á las labores y determinaciones de ambos Comités, bajo la constante dirección, comprobación é inspiración del Dr. Zamenhof, fué elegido un local residencia independiente de todo grupo ó sociedad esperantista ya existente, y fué provisionalmente instalado en París, *calle de Clichy, n.º 51*.

Las correspondencias concernientes sea al idioma, sea al Comité de Organización, serán cuidadosamente reunidas por el secretario-agente de la oficina, el cual tendrá también el trabajo de enviar estas correspondencias al Comité respectivo y dar cumplimiento á sus consecuentes determinaciones.

También provisionalmente los señores rector Boirac y general Sebert, asintiendo

deziro de D-ro ZAMENHOF, akceptis efektiviĝi, ĉiu siaflanke, la apartajn direktaĵojn de ambaŭ komitatoj.

Laŭ la peto esprimita ankaŭ de doktoro ZAMENHOF mem, kiu tre deziras la malpliigon de la laboro kiu lin premas, ĉiujn korespondojn pri demandoj rilataj al Esperanto oni devos sendi precipe al la Prezidanto de la komitato kiun la afero koncernas, per adreso de la centra oficejo, kaj evitante kunmiksi sur sama folio demandojn samtempe rilatajn al ambaŭ komitatoj aŭ eĉ al diversaj aferoj.

La Esperantista Organiza Komitato: D-ro Zamenhof, prezidanto.—S-roj Boirac, Michaux, Mybs, Pollen, Sebert, vicprezidantoj.—S-roj Boulet, Dervaux, Grabowski, Kühn, sekretarioj.

Modeloj de adresoj uzotaj: Al Prezidanto de la Esperantista Organiza Komitato aŭ al Prezidanto de la Esperantista Lingva Komitato, Esperantista Centra Oficejo, 51, rue de Clichy, Paris.

á los deseos del Dr. Zamenhof, aceptaron desempeñar, cada uno por su parte, las direcciones separadas de ambos Comités.

También de conformidad con la petición expresada por el Dr. Zamenhof, que tiene gran deseo de que disminuya el trabajo que le apremia, todas las correspondencias referentes á preguntas relativas al Esperanto deberán ser enviadas principalmente al Presidente del Comité á quien el asunto concierne, dirigidas por medio de la oficina central y evitando mezclar en un mismo papel preguntas que al mismo tiempo se refieran á ambos Comités ó hasta á distintos asuntos.

Comité Esperantista de Organización: Dr. Zamenhof, presidente.—Sres. Boirac, Michaux, Mybs, Pollen, Sebert, vicepresidentes.—Sres. Bourlet, Dervaux, Grabowski, Kühn, secretarios.

Modelos de direcciones que han de usarse: Al Presidente del Comité Esperantista de Organización ó al Presidente del Comité de la Lengua Esperanto, Oficina Central esperantista, 51, rue de Clichy, Paris.

Grava avizo

La jaro finiĝas kaj ni ankoraŭ ne ricevis la koston de kelkaj abonoj de tiu ĉi kaj eĉ de la laste pasinta jaro. Tial de nun ni ne povos akcepti abonojn sen antaŭdona pago kaj hodiaŭ ni plej humile petas al ĉiuj abonantoj kaj perantoj kiuj al ni ŝuldas, la saldon de iliaj ŝuldoj, kaj ni rememorigas al ili, kiel al ĉiuj, kiuj de nun devos fari al ni ian pagon, pri la facileco kiun ni donadas per la akcepto de poŝtmarkoj el kiu ajn lando.

Al la hispanaj esperantistoj, kiuj, ne estante abonintoj de nia gazeto, ŝatas ĝian daŭrigon, ni petegas, ke ili helpu per sia abono, kiel la plej bona rimedo por trafi sian kaj nian deziron, por ke la grandega ŝarĝo kiun ni sen privata profito akceptis, ne pligrandiĝu per la pezo de la malgajno.

Aviso importante

El año termina y todavía no hemos recibido el importe de algunas suscripciones de éste y aun del próximo pasado, por lo que en adelante no podremos admitirlas sin que antes se nos haya satisfecho su valor, y hoy atentamente suplicamos á los abonados y mediadores que están en descubierto, el saldo de sus deudas, recordándoles, como á todos los que en lo sucesivo tengan que hacernos algún pago, la facilidad que damos admitiendo sellos de correos de todos los países.

A los esperantistas españoles que, sin ser suscriptores á nuestro periódico, desean su continuación, les rogamos, como mejor medio de lograr su deseo y el nuestro, que contribuyan suscribiéndose, para que la inmensa carga que hemos aceptado, sin beneficios, no continúe aumentándose con el peso de las pérdidas.

Bibliografio

Tntmonda jarlibro esperantista por 1905. Librejo Hachette kaj K.^o Parizo. Prezo: 2 fr. 50.

Ĝi enhavas la adresaron de ĉiuj esperantistoj laste aliĝintaj al nia afero; tiun, de ĉiuj, kiuj sin enskribis en tiu libro, laŭ alfabeto ordo de landoj kaj urboj kaj kompletan liston de ĉiuj gazetoj kaj libroj esperantaj, adresaron de ĉiuj esperantistoj dezirantaj korespondadi, de la Grupoj kaj Societoj ekzistantaj kaj multanombro da informoj, kiuj povas interesi ĉiujn, kiuj sin dediĉas al Esperanto.

Tiu ĉi jarlibro pli dika ol la lastjara, riĉiĝis per listo laŭ alfabeto noma de ĉiuj adresoj en ĝi enhavitaj, kio tre pliigas ĝian senduban utilecon.

Kongresa libro.—La fervora esperantisto S-ro Paŭlo de Boulet, vic-sekretario de la Boulogne-a Grupo esperantista, kiu tiom kunhelpis per sia laboro al bona sukceso de la tie okazinta Kongreso, eldonis kun tia titolo, libron nur Esperante redaktitan, 164 paĝan, kaj kies prezo estas 2 fr.

Pro la intereso, kiun ĝi liveras, ni ĝin rekomendas speciale al ĉiuj esperantistoj. Publikigite en la ekskluziva celo taŭgi kiel gvidilon al ĉiuj kunvenintoj al Boulogne'a Kongreso, ĝi enhavas detalan kaj kompletan priskribon de la urbo kaj ĉirkaŭaĵo kun multo da engravuraĵoj, frazeologio franca kaj esperanta, kaj multanombro de komercanoncoj kaj novaĵoj koncernantaj Esperanton.

En la komenco ĝi enhavas portreton de D-ro Zamenhof, kiun sekvas liaj belaj versaĵoj «La Espero», «La Vojo» kaj «Al la fraĵoj».

Granda Vortaro franca-esperanta, verkita kunlaboro de la redakcioj de «Lingvo Internacia» kaj «L' Esperantiste». Prezo: 15 frankoj. Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, Parizo.

Bibliografía

Anuario esperantista universal para 1905. Librería Hachette y C.^a, París. Precio: 2,50 fr.

Contiene las direcciones de los esperantistas últimamente adheridos a nuestra causa; las de todos los que se han inscrito en dicha publicación, por orden alfabético de países y poblaciones, y una lista completa de todas las revistas y libros esperantistas, direcciones de esperantistas que desean correspondencia, grupos y sociedades existentes y multitud de informes que pueden interesar a los que se dedican al Esperanto.

Este anuario, más voluminoso que el del año anterior, está enriquecido con una lista por orden alfabético por apellidos de todas las direcciones que contiene, lo que aumenta en gran manera su utilidad indudable.

Kongresa libro. El celoso esperantista Sr. Paul de Boulet, vicesecretario del Grupo esperantista de Boulogne, que ha contribuido tanto con su trabajo al buen éxito del Congreso allí celebrado, ha publicado con este título un libro redactado solamente en Esperanto de 164 páginas, y cuyo precio es de 2 francos.

Por el interés que ofrece, lo recomendamos especialmente a los esperantistas. Publicado con el exclusivo objeto de que sirviese de guía a los que asistiesen al Congreso de Boulogne, contiene una descripción detallada y completa de la ciudad y sus alrededores, con multitud de grabados, fraseología en francés y Esperanto, y gran número de anuncios comerciales y noticias concernientes al Esperanto.

Contiene al principio un retrato del Dr. Zamenhof, al que siguen sus hermosas composiciones poéticas «La Espero», «La Vojo» y «Al la fraĵoj».

Gran Diccionario francés-esperanto, compuesto en colaboración por las redacciones de «Lingvo Internacia» y «L' Esperantiste». Precio: 15 fr. Presa Esperantista Societo, 33, rue Lacépède, París.

La grava gazeto esperanta «Lingvo Internacia» anoncas la elfaron de tiu ĉi vortaro, kiu publikiĝos pokajere senintermanke kaj enhavos ĉirkaŭ 2.000 paĝoj de formato.

Juĝante laŭ kompetenteco de la verkintoj, kiuj apartenas al la redakcioj de «L' Esperantiste» kaj «Lingvo Internacia» kaj laŭ grandega vastamplekso de tiu ĉi vortaro, ĝia apero estos vera ĉefokazintaĵo kaj grande antaŭenpuŝos la progreson de nia afero.

La abona prezo estas 15 frankoj per unu fojo kunsenditaj aŭ en tri intertempoj la unua po 6 frankoj kaj la aliaj po 5 fr. en la fino de ĉiu el la du sekvontaj kvaronjaroj kaj oni povas adresi al «Presa Esperantista Societo».

Tre sincere ni rekomendas al ĉiuj esperantistoj la akiron de tiu ĉi verko, kiun nia kolego «Holanda Pioniro» sprite nomos «Vortaro de la vortaroj».

Edziĝo kontraŭvola de Moliere, esperanta traduko de V. Dufeutel, aĉetebla ĉe la Presa Esperantista Societo. Prezo: 0 fr. 60.

Tiu ĉi komedio de Moliere vere interese laŭ sia argumento kaj stilo estas jam favore prijuĝita de la esperantista publiko, kiu vidis ĝin reprezentadi en Boulogne-sur-Mer dum la festoj de la Kongreso.

Kiu deziras pasigi kelkan tempon amuze kaj forigi malbonhumoron, tiu povas legi la spritan produktaĵon de la fama Moliere kaj konvinkiĝi pri la utileco, kiu ĉiutage pli akiras Esperanto, kiu senegalfidele tradukas ĉiujn literaturajn kaj sciencajn ĉefverkojn.

Kristnaska Sonorado, de Charles Dickens, esperanta traduko de Martyn Westcott. Prezo: 1 fr. 25. Eldonita «Review of Rewiws», Mowbray House. Norfolk street, Londono.

Tiu ĉi Dickens'a produktaĵo estas belega kaj jam oni legis ĝin ĉiulingve. Ĝia traduko esperanta permesas taksu unu fojon plie la ĉarmon de rakontado kaj belegeco de stilo.

La importante revista esperantista «Lingvo Internacia» anoncas la confecion de este dictionario, que se publicará por cuadernos sucesivamente y contendrá unas 2.000 páginas de tamaño.

A juzgar por la competencia de los escritores que componen las redacciones de «L' Esperantiste» y «Lingvo Internacia», y la extensión considerable de este dictionario, su aparición constituirá un verdadero acontecimiento y dará un gran impulso al progreso de nuestra causa.

El precio de suscripción es de 15 francos remitidos de una sola vez ó en tres plazos: el primero de 6 francos y los otros de 5 francos á la terminación de los trimestres siguientes y puede dirigirse á la «Presa Esperantista Societo».

Recomendamos muy sinceramente á todos los esperantistas la adquisición de esta obra que nuestro colega «Holanda Pioniro» califica ingeniosamente de «Dictionario de los dictionarios».

Casamiento involuntario de Moliere, traducción esperanta de V. Dufeutel. De venta en la Presa Esperantista Societo. Precio: 0,60 fr.

Esta comedia de Moliere, verdaderamente interesante por su argumento y estilo, ha sido ya favorablemente juzgada por el público esperantista que en Boulogne-sur-Mer la vió representar durante las fiestas del Congreso.

Quien desee pasar un rato de solaz y disipar el malhumor puede leer la ingeniosa producción del famoso Moliere y convencerse de la utilidad que cada día adquiere en mayor grado el Esperanto, que traduce con sin igual fidelidad todas las obras maestras literarias y científicas.

Kristnaska Sonorado, de Charles Dickens. Traducción esperanta de Martyn Westcott. Precio: 1'25 fr. Editado por la «Review of Rewiws», Mowbray House. Norfolk street, Londres.

Esta producción de Dickens es bellísima y ha sido leída ya en todas las lenguas. Su traducción al Esperanto permite apreciar una vez más el encanto de la narración y la esplendidez del estilo.

S-ro Martyn Westcott estas vere inspi-
rita elektante tiun ĉi verkon, el angla
literaturo, kies esperanta traduko estas
mirinda kaj apartenas al «Kolekto apro-
bita de D-ro Zamenhof».

i

Nur rimarkon ni permesas al ni far
al la tradukinto pri la verktitolo. *Sono-
rado* ne fidele tradukas la anglan signifon
de vorto *Carol*. Ĉu ne estus preferinde
uzi *Kanto, Festbrnado, Popolfesta ĝo-
jado...* aŭ ion similan? Ĉar li mem konfe-
sas, ke *Sonorado* ne lin kontentigas, ni
kredas utile prezenti al li nian opinion
pri tiu demando, en la okazo, se li juĝos
konveni ĝin atenti, kiam baldaŭ alvenos
la momento eldoni la 2^{an} eldonon de tiel
interesa verko.

El Sr. Martyn Westcott ha estado
verdaderamente inspirado al elegir esta
obra de la literatura inglesa, cuya tra-
ducción esperanta es admirable y perte-
nece a la «Colección aprobada por el
Dr. Zamenhof».

Sólo una observación nos permitimos
hacer al traductor sobre el título de la
obra. *Sonorado* no traduce fielmente la
significación inglesa de la palabra *Carol*.
¿No hubiera sido preferible emplear *Kan-
to, Festbrnado, Popolfesta ĝojado...* ó algo
semejante? Puesto que él mismo confiesa
que *Sonorado* no le satisface, creemos
útil ofrecerle nuestra opinión sobre este
punto, por si cree conveniente consul-
tarla cuando llegue pronto el caso de
publicar la 2.ª edición de tan interesante
obra.

Sciigoj

Anglujo.—La lasta numero de «The
British Esperantist», enhavas la plibonan
portreton de D-ro Zamenhof, kiun ni
vidis.

Oni fondis grupon en *Shrewsbury*.

Rev. J. C. Rust, el *Soham*, klopodas
krei rondirantan gazeton kiu enhavos
artikoletojn kaj demandojn je nia lingvo,
pri ekleziaj aferoj, pri la Sankta Biblio,
pri lokaj kutimoj, k t. p.

Belgujo —Nia estimata kolego «La
Belga Sonorilo», estos de nun direktata
de S-ro D-ro M. Seynaeve kaj ĝia adreso
estas ĉe S-ro J. Coox, redaktoro-admini-
stranto en Duffel. De la numero 37
kiun ni ricevis, komencas sian kvaran
jaron da publikigo kaj ni deziras ĝi tra-
vivu multajn kun sama estimo el ĉiuj
esperantistoj kiel ĝis hodiaŭ.

Por la tiea disvastigo de Esperanto,
oni fondis Societon titolitan «Belga Ligo
Esperantista» kies prezidanto kaj sekre-
tario estas sinjoroj komandanto Lemaire
kaj D-ro Seynaeve. Niajn bondezirojn.

Noticias

Inglaterra.—El último número de «El
Esperantista Británico» contiene el mejor
retrato que hemos visto del Dr. Za-
menhof.

Se ha fundado un grupo en *Shrews-
bury*.

El Rdo. J. C. Rust, de *Soham*, trata
de crear un periódico rondiranto que
contendrá articulos y preguntas referen-
tes á nuestro idioma, tocante á negocios
eclesiásticos, Santa Biblia, costumbres
locales, etc.

Bélgica.—Nuestro estimado colega
«La Campana Belga» será desde ahora
dirigido por el Sr. Dr. M. Seynaeve, y su
domicilio en casa del Sr. J. Coox, redac-
tor administrador, en Duffel. En el n.º 37,
que hemos recibido, empieza su 4.º año
de publicación, y deseamos que viva mu-
chos con la misma estimación que hasta
hoy de todos los esperantistas.

Para la difusión del Esperanto allí, se
ha fundado una Sociedad titulada «Liga
Esperantista Belga», cuyos presidente y
secretario son los señores comandante
Lemaire y Dr. Seynaeve. Nuestros bu-
enos deseos.

Bulgarujo.—Grupo esperantista fondiĝis en *Shumen*.

Francujo.—Ni ĵus havis ĉe ni la simpatian prezidanton de la najbara respubliko, la unua ŝtatestro, kiu premiis la grandegan laboron de l' elpensisto de Esperanto. Ni lin salutas kun admiro, respekto kaj dankeco.

«Franca Medicina Grupo», kies prezidanto estas S-ro Bouchard, membro de la Scienca kaj de la Medicina Akademio, honoras nin per la sendo de cirkulero, kiu sciigas nin ke aro da medicinistoj, celanta disvastigi la uzon de Esperanto en la tutmonda medicinistaro, entreprenis verki vortaron titolitan «Internacia Anatomia Vortaro». Oni alvokas ĉiujn esperantistojn, petante, ke ili alsendu, por ĉiu ekzemplero, ke ili volas aĉeti, 5 frankojn, al D-ro P. Rodet, sekretario ĝenerala de la Grupo, 7, rue Boileau, Paris, kaj ili ricevos la ekzemplerojn aĉetitajn, verŝajne en la lasta trionjaro 1905.

Ankaŭ ĝi diras ke se la medicinistaro kuraĝigos la iniciativon de la supredirita Grupo, tiu ĉi pripensos pri la ebleco fondi gazeton internacian *tute* medicinan kaj farmacian.

«Tra la mondo» ne defalas: ĝia tria numero enhavas tre belajn vidaĵojn pri nia Kongreso kaj aliajn nuntempaĵojn.

Holando.—S-ro C. J. B. de la Faille ĝentile sciigas al ni que en *Utrecht* estas fondita holanda esperantista societo titolita «La estonto estas nia». Estas ĝia celo propagandi Esperanton en Holando kaj ĝiaj kolonioj, per bibliotekoj, broŝuroj, paroladoj, k. c. La estraro konsistas el lertaj kaj konitaj esperantistoj sinjoroj Dreves, Uitterdyk, Romein, Gerlings kaj Faille.

Peruo.—Laŭ nia frato «Antaŭen esperantistoj!» la tiea presaro daŭrigas bonan propagandon pri Esperanto.

Bulgaria.—Se ha fundado un grupo esperantista en *Lhumen*.

Francia.—Acabamos de tener entre nosotros al simpático presidente de la República vecina, el primer jefe de Estado que ha otorgado premio al inmenso trabajo del inventor del Esperanto. Le saludamos con admiración, respeto y agradecimiento.

El «Grupo Francés de Medicina», cuyo presidente es el Sr. Bouchard, miembro de la Academia de Medicina y Ciencias, nos ha honrado con el envío de una circular que nos dice que una cantidad de médicos, con el objeto de difundir el uso del Esperanto en el mundo médico, han emprendido la composición de un diccionario titulado «Diccionario Internacional de Anatomía». Se apela á todos los esperantistas pidiéndoles que envíen por cada ejemplar que quieran comprar, 5 francos al Dr. P. Rodet, secretario general del Grupo, calle de Boileau, núm. 7, París, y recibirán los ejemplares comprados, probablemente en el último cuatrimestre de 1905.

También dice que si los médicos secundan la iniciativa de dicho Grupo, éstos estudiarán si es posible fundar un periódico internacional *por completo* médico y farmacéutico.

«A través del mundo» no decae: su tercer número contiene muy bonitas ilustraciones referentes á nuestro Congreso y á otras actualidades.

Holanda.—El Sr. C. J. B. de la Faille, atentamente nos comunica que en *Utrecht* se ha fundado una Sociedad esperantista holandesa titulada «El porvenir es nuestro». Es su fin propagar el Esperanto en Holanda y sus colonias por bibliotecas, folletos, discursos, etc. El Consejo está formado por los hábiles y conocidos esperantistas Sres. Dreves, Uitterdyk, Romein, Gerlings y Faille.

Perú.—Según nuestro hermano «¡Adelante Esperantistas!», aquella prensa continúa una buena propaganda del Esperanto.

Svisujo.—S-ro E. Ducomun sendis al ni el *Brenets-Loche*, folion entenante esperante historieton ilustritan per graciaj karikaturoj. Ĝi estas presita de sinjoroj Pellerin kaj K.^o el Epinay (Francujo). Tiuj folioj estas bonega rimedo por propagando inter la infanaro.

Hispanujo.—Dum la lastaj monatoj eniris en «Hispana Societo por propagando de Esperanto» la jenaj adeptoj:

212. D. Humberto Faraldo Beltrán, condestable de la Armada; Santo Domingo, 8, Mondoñedo.—213. D. Juan Gras Otzet, industrial; Cardona.—214. D. José Riera Morera, industrial; Cardona.—215. D. Rafael Reig Villaró, industrial; Cardona.—216. D. Luis Calandre Ibáñez, Puerta de Murcia, 40; Cartagena.—217. D. José Gamón Requeni, fotografo; Horno del Hospital, 13, Valencia.—218. D. José Bravo Millán, condestable; Santísima Trinidad, 6, San Fernando (Cádiz).—219. D. Castor López de Heredia, sargento de Sanidad Militar; Hospital militar, Barcelona.—220. D. Santiago García Oltra, notario eclesiástico; plaza San Bartolomé, 5, Valencia.—221. D. Manuel Esteban Saenz, San Juan, 48 y 5, Burgos.—222. D. José García Zaonero, farmacéutico; San Vicente, 121, Valencia.—223. D. José M.ª de Ubago, Villalar, 3, duplicado, Madrid.—224. D. Francisco Serrallonga, Carretera Real, 135, Sans (Barcelona).—225. D. Eduardo Cano, San Roque, 24, Sigüenza (Guadalajara).—226. D. José A. Torá, villa Antonia, Zarauz (Guipúzcoa).—227. Srta. D.ª Emilia Cano, San Roque, 24, Sigüenza (Guadalajara).—228. Srta. Eulalia Rivero, Mesón de Paredes, 13, Madrid.—229. D. Juan Arjona Lechuga, comandante infantería; Pasaje de Larios, 2, Málaga.—230. D. Francisco Codina Camps, presbítero; Cardona.—231. D. José Viader Soler, mecánico; colonia Sedó, Esparraguera (Barcelona).—232. D. Francisco Loma Martín, Lagunillas, 39, Málaga.—233. D. Gregorio Miguel Medrano, ingeniero; Nosquera, 7, Málaga.—234. D. Miguel Expectante, profesor; Manresa (Barcelona).—235. D. José Martínez Vallespí, teniente del batallón cazadores de Mérida; Manresa.—236. D. Rogelio Pérez, médico; Huermanes, Burgos.—237. Rdo. P. Mariano Plana, Escuelas Pías de Tolosa (Guipúzcoa).—238. D. Isaac López Mendizábal, abogado; Tolosa (Guipúzcoa).—239. D. Juan J. Durán Loriga, comandante de artillería, Coruña.

La klera kaj entuziasma esperantisto pastro S-ro Ramono Guvernet fondis sukcese grupon en *Solsona-o*. Estis nomataj ĝiaj direktantoj la jenaj sinjoroj: Prezidanto: Antono Majo, kuracisto.—Vicprezidanto: Angelo Giribet, doktoro kaj aktisto.—Kasisto: Josepho Peig, pastro.—Bibliotekisto: Petro Colell.—Voĉdonantoj: Eduardo Sangrá, pastro; Ramono Viladrich.—Sekretario: Ramono Guvernet, pastro.

S-ro Pujolá malfermis esperantan kurson en *Palamós*.

En *San Feliu de Guixols*, S-roj Saba-

Suiza.—El Sr. Duconum nos ha enviado, de *Benets-Loche*, una hoja conteniendo una historieta en Esperanto, ilustrada con graciosas caricaturas. Ha sido impresa por los Sres. Pellerin y C.^a, de Epinay (Francia). Estas hojas son un magnífico medio de propaganda entre los niños.

España.—Durante los últimos meses han ingresado en la «Sociedad Española para la propagación del Esperanto» los siguientes adeptos:

El instruído y entusiasta esperantista D. Ramón Guvernet, sacerdote, ha fundado con éxito un grupo en *Solsona*. Han sido nombrados sus directores los siguientes señores: Presidente: D. Antonio Majo, médico.—Vicepresidente, don Angel Giribet, doctor y actuario.—Cajero: D. José Peig, sacerdote.—Bibliotecario: D. Pedro Colell.—Vocales: don Eduardo Sangrá, sacerdote, y D. Ramón Viladrich.—Secretario: D. Ramón Guvernet, sacerdote.

El Sr. Pujolá ha inaugurado un curso de Esperanto en *Palamós*.

En *San Feliu de Guixols*, los Sres. Sa-

dell kaj Pujolá faris paroladojn ĉe la «Instrua Centro». Tie kaj en *Palafrugell-o* oni intencas frue malfermi kursojn.

En *Sabadell-o* klopodas por la propagando de nia afero la junaj kaj senlacigaj batalantoj S-roj Arturo Pujol kaj Rafaelo Soler. Ni gratulas ilin kaj deziras ke la fondo de multenombra grupo estu la premio de iliaj penoj.

En la «Praktika Lernejo de Lingvoj Vivaj» kaj en la «Praktika Komerca Kontoro», Rambla de los Estudios, 14, y Canuda, 2, Barcelona-o, oni instruas Esperanton.

La ĵurnalo «La Vanguardia», de Barcelona-o krom la amikaj esperantaĵ artikoloj de S-ro Bramon, pri kiuj ni parolis en nia lasta numero, enpresis sub la titolo «L' arta lingvo» rimarkindan verkon plenan je scienco kaj saĝeco, de S-ro Federico Climent Ferrer kiu finigas ĝin dirante, ke nia lingvo estas hodiaŭ espero kaj morgaŭ bone povus esti realeco.

Ni ne konas S-ron Climent kiel esperantiston, sed pro tio ke li serioze kaj senpasie sin okupas pri l' afero, ni sendas al tiu sinjoro la esprimon de niaj grandaj simpatioj kaj dankoj.

Numero 128 de «Museo Exposición» el *Alikante-o* publikigas bonan artikolon pri Boulogne-a Kongreso, fino de «Neforgesebla nokto», de S-ro Duyos, esperante kaj hispane, kaj en numero 129, ankaŭ dulingva, du poeziojn de la senmorta hispana poeto Campoamor esperantigitajn de S-ro Inglada.

Ankaŭ la ĉiutagaj ĵurnaloj valenciaj riparolis nian aferon. Lertega samideano kiu kaŝas sian nomon sub la pseudonimo «la esperantisto» publikigis en «Las Provincias» serion da propagandaj kaj gramatikaj artikoloj tre bele verkitaj, kiuj certe divastigos nian lingvon ĉe la valencianoj.

«El Correo» enpresis artikoleon de S-ro Duyos pri la sukcesa prezentado de nia lingvo ĉe la kongresoj de surdmutuloj, de Unuagrada instruado kaj de Fizioterapio okazintaj en Lieĝo kaj de Tutmonda ekonomia plivastiĝo en Mons.

badell y Pujolá han dado conferencias en el «Centro de Instrucción». Allí y en *Palafrugell* se intenta abrir pronto cursos.

En *Sabadell* trabajan por la propaganda de nuestro asunto los jóvenes é incansables luchadores Sres. Arturo Pujol y Rafael Soler. Les felicitamos y deseamos que la fundación de un grupo numeroso sea el premio de sus esfuerzos.

En la «Escuela Práctica de Lenguas Vivas» y en el «Escritorio Práctico Comercial», Rambla de los Estudios, 14, y Canuda, 2, Barcelona, se enseña Esperanto.

El diario «La Vanguardia», de Barcelona, además de los artículos esperantistas amistosos del Sr. Bramón, respecto á los cuales hemos hablado en nuestro último número, insertó bajo el título «La lengua artificial» un notable trabajo, lleno de ciencia y sabiduría, del Sr. D. Federico Climent Ferrer, que lo concluye diciendo que nuestra lengua es hoy una esperanza y mañana podría ser buena-mente una realidad.

No conocemos al Sr. Climent, pero porque con seriedad y sin pasión se ocupa del asunto, enviamos á dicho señor la expresión de nuestras grandes simpatías y gracias.

El número 128 de «Museo Exposición», de *Alicante*, publica un buen artículo respecto al Congreso de Boulogne, el fin de «Noche inolvidable», del señor Duyos, en Esperanto y español; y en el núm. 129, también bilingüe, dos poesías del inmortal poeta español Campoamor, traducidas al Esperanto por el Sr. Inglada.

También los diarios valencianos hablaron de nuestro asunto. Un ilustrado compañero que oculta su nombre bajo el pseudónimo «Un esperantista», publicó en «Las Provincias» una serie de artículos gramaticales y de propaganda muy bien escritos, que ciertamente divulgarán nuestra lengua entre los valencianos.

«El Correo» insertó un artículo del Sr. Duyos sobre la triunfante presentación de nuestra lengua en los congresos de sordomudos, de Instrucción primaria y de Fisioterapia celebrados en Lieja, y de Expansión económica mundial en Mons.

Sekvinda ekzemplo

La plej fama, bela kaj vizitata promenejo en Murcio estas tie nomata «del Malecón», apud la rivero Segura sur laŭlonga digo, konstruita por eviti ke la superakvegoj eniru en la urbon. De ĝi oni admiras multenombrajn kaj ĉarmajn ĝardenojn, oranĝ-kaj citronarbejojn, intermiksitajn kun majestaj, delikataj kaj svingantaj palmoj kaj legomejojn ornamitajn de morusujoj. Hodiaŭ en apuda muro oni povas legi je grandaj literoj verdepentritaj sub verda stelo jenan hispanan frazon: «Lernu la internacian helpantan lingvon ESPERANTO». Tiamaniere, multaj el la tieaj loĝantoj unu fojon ĉiusemajne rememoros la nomon de nia kara lingvo, kaj ankaŭ ĉiuj, kiuj vizitas la urbon nomatan «Perlo de Segura» almenaŭ scios, ke ekzistas helpanta internacia lingvo, tiel nomata.

Ejemplo digno de ser imitado

El paseo más famoso, bello y renombrado de Murcia es el llamado «del Malecón», junto al río Segura, sobre un dique longitudinal, que fué construído para impedir que el agua de las inundaciones entrase en la ciudad. Desde allí se admiran numerosos y encantadores jardines, huertos de naranjos y limoneros, entre los que se alzan majestuosas, esbeltas y oscilantes palmeras y banales de la huerta adornados por moreras. Hoy en un muro inmediato se puede leer bajo una estrella verde, en grandes letras también verdes, la siguiente frase en castellano: «Aprended el idioma auxiliar internacional ESPERANTO». De este modo muchos de aquellos habitantes recordarán una vez por semana el nombre de nuestra lengua querida, y también todos los que visiten la ciudad llamada «la perla del Segura» sabrán, al menos, que existe un idioma auxiliar internacional así llamado.

SONETO

DIFINANTA LA AMON

Ĝi estas varmega glaci', fajr' senbrula'
Dolora vund', kiu sentata ne estas,
Ravanta feliĉ' kaj estanta malbono,
Mallonga ripozo tre multe laciga.

Ĝi estas malzorgo nin tre zorgiganta,
Timulo de ĉiuj bravulo nomata,
Izola promeno ĉe popolamaso,
Amcelo nur esti responde amata.

Ĝi estas libero malliberigita
Daŭranta ĝis lasta ameg'-paroksismo,
Malsan' kiu kreskas, se oni ĝin zorgas.

Ĉi tio am' estas; mistero jen ĝia.
Atentu: neniu kun ĝi amikiĝas,
Ĝi estas kontraŭa je si mem en ĉio.

Tradukis: V. I.

SONETO

DEFINIENDO EL AMOR

Es hielo abrasador, es fuego helado,
Es herida que duele y no se siente,
Es un soñado bien, un mal presente,
Es un breve descanso muy cansado.

Es un descuido que nos da cuidado,
Un cobarde con nombre de valiente,
Un andar solitario entre la gente,
Un amar solamente ser amado.

Es una libertad encarcelada
Que dura hasta el postrero paroxismo,
Enfermedad que crece si es curada.

Este es el niño Amor, este es su abismo;
Mirad cuál amistad tendrá con nada,
El que en todo es contrario de sí mismo.

FRANCISCO DE QUEVEDO
(1580-1645)

AUTAŬPAROLO DE GIL BLAS, DE LE SAGE.

GIL BLAS AL LA LEGONTO

Rimarkinda alegorio

Antaŭ ol aŭdi pri la historio de mia vivo, aŭskultu, amiko leganto, rakonton kiun mi tuj faros al vi.

Du lernantoj kuniradis de Peñafiel al Salamanko. Sin sentante lacaj kaj soifantaj, ili haltis ĉe la bordo de fonto, kiun ili renkontis sur la vojo. Tie sensoifiginte, dum ili ripozis, ili okaze ekvidis sur ŝtono apenaŭ elstaranta el la tero kelkajn vortojn jam iom defrotitajn de la tempo kaj de la piedoj de ĉi brutoj alkondukataj por trinkado al tiu ĉi fonto. Ili verŝis akvon sur la ŝtonon por lavi ĝin kaj legis la jenajn kastiljajn vortojn.

Aquí está encerrada el alma del licenciado Pedro Garcias.

TIE ĈI ESTAS ENFERMITA LA ANIMO DE LA LICENCIATO PETRO GARCIA'S

La pli juna el la lernantoj, vigla kaj senpripensa, apenaŭ ellegis la surskribon kiam li diris ridegante: «Nenio pli ŝerca! Tie ĉi estas enfermita la animo... Animo enfermita!... Mi ja dezirus scii, kiu strangemulo verkis tiel ridindan epitafon:» Tiajn vortojn elparolinte, li leviĝis por iri plu. Lia kunulo pli prudenta diris al si: «La mistero subkuŝas tie ĉi; mi volas restadi por klarigi ĝin.» Li do lasis la alian foriri kaj sen prokrasto li ekfosis ĉirkaŭ la ŝtono per sia tranĉilo. Li tiel sukcesis forlevi ĝin kaj trovis sube ledan monujon. Li ĝin malfermis, ĝi enhavis cent dukatojn, kun karto sur kiu estis skribitaj latine la sekvantaj vortoj: «Estu mia heredanto, vi, kiu havis sufiĉe da sprito por malkovri la sencon de la surskribo kaj uzadu mian monon pli bone ol mi mem.» La lernanto ravita pro tia eltrovo tiel remetis la ŝtonon, kiel ĝi estis antaŭe kaj daŭrigis la vojiradon al Salamanko kune kun la animo de ĉi licenciato.

Kiu ajn vi estas, amiko leganto, vi baldaŭ similos unu aŭ alian el tiuj ambaŭ lernantoj. Vi legos miajn aventurojn ne atentante pri la moralaj instruoj tie enhavataj; vi elportos nenian frukton el tiu ĉi verko; sed se vi ĝin atente legos, vi tie trovos laŭ ia Horacia konsilo la utilon kunmiksitan kun la agrablo.

Esperantigis D-ro PHILIPPET.

Lojko

S-ro I. M. Lojko, pri kies morto ni parolis en Septembra numero, mortis antaŭ kvar monatoj, en lo momento, kiam li sin pretigis vojaĝi Boulogne' on por alesti al la unua esperantista kongreso. Vere estas tre bedaŭrinda por nia afero la forperdo de S-ro Lojko. Li sin montris de la unuaj jaroj de Esperanto kiel plej fervora esperantisto kaj li plej entuziasme disvastigis nian lingvon per arti-

Lojko

El Sr. I. M. Lojko, de cuya muerte hablamos en el número de Septiembre, murió hace cuatro meses, en el momento en que se disponía a ir á Boulogne para asistir al primer congreso esperantista. Verdaderamente es muy sensible para nuestro asunto la pérdida del Sr. Lojko. Se mostró desde los primeros años del Esperanto como el más ferviente esperantista y el que con mayor entusiasmo

koloj en ĵurnaloj. Li ankaŭ publikigis tradukojn esperantaj de belaj verkoj literaturaj. Kiel rememoraĵo al la kara samideano, ni jene represas kvin fablojn el lia tradukverko titolita: *50 elektitaj fabloj de Ezopo*.

I.—Pulo.

Unu fojon pulo eksaltis sur piedon de ia kuraĝulo kaj sidiĝis sur ĝi.

Li komencis voki Heraklon por helpo. Subite pulo eksaltis foren kaj malaperis. «Oh, Heraklo—tiam diris plorante nia heroo—se ci ne elpis al mi venki pulon, ĉu ci defendus min en batalo kun plej fortaj kontraŭuloj?»

Petu helpon de supre ne en bagatelaj, sed en gravaj aferoj.

II.—Riĉulo kaj Ledisto.

Apud riĉulo loĝigis sin ledisto. Riĉulo ne povis flari molodoron de ledoj kaj petadis sian najbaron, ke li ŝanĝu loĝejon.—Atendu mallonge, baldaŭ mi min elportos,—eldiradis sin ledisto, prokrastante sian transportiĝon. Ĉar riĉulo devis ĉiutage enspiri malagrablan odoron, li kutimiĝis je ĝi kaj ĉecis tedi sian najbaron.

Kutimo faras maloportunojn elportebloj al ni.

III.—Edziĝo de dioj.

Ĉiuj dioj edziĝis je tiuj edzinoj, kiujn ili ricevis per loto. Lasta devis preni loton dio de milito. El fianĉinoj restis nur unu diino de liboĉo. Li prenis ŝin, edziĝis je ŝi kaj varmege ŝin ekamis. De tiam ŝi sekvas ĉie sian edzon.

IV.—Bobo kaj kapro.

Savante sin de leono, bovo kaŝis sin en kaverno kaj renkontis tie kapron, kiu komencis lin piki per kornoj. «Mi timas ne cin—dirasforkurinto—sed leonon. Fo-

difundió nuestra lengua por artículos en periódicos. También publicó traducciones esperantistas de buenas obras literarias. Como recuerdo al querido compañero de idea reimprimimos cinco fábulas de su traducción titulada: *50 fábulas elegidas de Esopo*.

I.—Una pulga.

Una vez una pulga saltó sobre el pie de un valiente y se paró sobre él.

Aquél empezó á llamar á Heracló en su ayuda. De pronto la pulga saltó fuera y desapareció. «¡Oh, Heracló!—dijo entonces llorando nuestro héroe—si tú no me ayudas á vencer una pulga, ¿me defenderías en una batalla con más fuertes enemigos?»

Pedid ayuda de arriba no en bagatelas, sino en importantes asuntos.

II.—El rico y el curtidor.

Junto á un rico se estableció un curtidor. El rico no podía resistir el olor de los cueros, y pidió á su vecino que cambiara de habitación.—Esperad un poco, pronto me marcharé—decía el curtidor retrasando su traslado. Puesto que el rico tuvo que respirar diariamente el desagradable olor, se acostumbró á él y dejó de molestar á su vecino.

La costumbre hace soportables para nosotros las incomodidades.

III.—El casamiento de los dioses.

Todos los dioses se casaron con las esposas que recibieron en suerte. El último que tuvo que sacar suerte fué el dios de la Guerra. De las novias quedaba solamente una, la diosa de la Licencia. Él la tomó, se casó con ella y ardientemente la empezó á amar. Desde entonces ella sigue en todas partes á su esposo.

IV.—El buey y la cabra.

Salvándose de un león, un buey se ocultó en una caverna y allí encontró una cabra que empezó á pincharle con los cuernos. «No temo á ti—dijo el que

riru nur tiu ĉi timigilo, tiam mi montros al ci kiela estas forto de bovo kaj kiela de kapro.»

Eĉ fortaj homoj estas ne malofte alpremataj per mizeroj, kiuj falas sur ilin, kaj tial suferas ofendojn de personoj malfortaj kaj malgrandegaj.

V.—Lupo kaj gruo.

Lupo havis oston ekhaltintan en gorĝo kaj ekpetis gruan: «Mi recompencos cin, nur enŝovu cian kapon en mian gorĝon kaj eltiru oston». Gruo eltiris ĝin kaj ekpostulis recompencon. Lupo ekridis kaj, montrante dentojn, diras: «Anstataŭ recompenco, estu kontenta, ke ci elprenis feliĉe cian kapon el denta buŝego de lupo.»

Ruza homo per sola nur povas pagi al sia bonfaranto, savinta lin de danĝero per lasi lin en paco.

(El la broŝuro: «50 elektitaj fabeloj de Ezopo» de I. Lojko.)

hufa—sino al león. Desaparezca la causa de mi miedo y entonces te demostraré cuánta es la fuerza de un buey y cuánta la de una cabra.»

Hasta los hombres fuertes son frecuentemente castigados por las miserias que caen sobre ellos, y por eso sufren las ofensas de personas débiles y pequeñas.

V.—El lobo y la grulla.

Un lobo tenía un hueso atravesado en la garganta, y suplicó á una grulla: «Yo te recompensaré, introduce solamente tu cabeza en mi garganta y extrae un hueso». La grulla lo sacó y pidió la recompensa. El lobo se echó á reír, y enseñando los dientes dijo: «En vez de recompensa, conténtate con haber sacado felizmente tu cabeza de la dentada boca de un lobo.»

El hombre astuto solamente recompensa al bienhechor que le salvó de un peligro con dejarlo en paz.

(De el libro: «50 fábulas elegidas de Esopo» de I. Lojko.)

AŬTUNO

De S-ro E. Sellés, hispana literaturisto

La arbarego, kiun vidata de la montdeklivo, antaŭ malmultaj tagoj ŝajnis oceano de verdaĵo, similigis al ora maro. La tremolaj branĉaroj vestiĝis per pala flavkoloro; la akacioj, per nuanco pri brila kaj metala; la platanoj estis ruĝaj; nur la cipresoj kaj la pinoj konservadis sian verdaĵon dubenigran kaj malgajan. La tersupraĵo, malmoligita de la unuaj malvarmoj, estis fendiĝinta, kaj sur la riveretaĵoj marĝenoj ekdesegniĝis festonoj glaciaj, ŝajnigantaj kristalajn desegnojn.

Sur la ŝtonegoj revivis la musko, formanta lacertkolorajn makulojn; sur la trunkoj brilis kvazaŭ prujno, la seka heliklikvoro, kaj malproksime, supreniris per malkvietaj spiraloj la fumo dubeblua de flambrolaĵoj, kie bruliĝis la falinta foliaro.

La lagoj kaj la marĉetoj resendis spegulmaniere la malrektaĵojn, kiujn la pejzaĝo formis sur ĝiaj bordoj, kaj la densa nebulo griza, ununuanca, akvohava, ĉion envolvis en atmosfero melankolia, konfuza kaj neklarigebla.

Nek la kanto de l' lignohakisto, kiun oni aŭdis proksime, nek la fajfado de l' lokomotivo pasinta malproksime, sufiĉis prunti voĉon al la kamparo.

Naturo ŝajnis superregata de malfortikeco antaŭvertanta la morton. La tero malseka kaj mola senbruiĝis la paŝojn de l' homo kaj la piedbruojn de la bestoj. Tra la senfoliaĵoj spacoj de la arbaro, oni vidadis la vojojn sulkigitajn de la ĉaraj radoj, kiu lasis sur la malmolan koton, siajn paralelajn postsignojn; kaj suno dubeblanca, apenaŭ dubeflava, eljetis preskaŭ horizontale siajn radiojn sur la kamparon, dum ĉe

la malproksima linio de l' horizonto, la flava tegmento de ia kabano, elpelis fuman koloneton, kiu miksiĝis kun la nuboj cindrokoloraj kaj malsupraj.

La silento, la soleco, la agonio de la vegetaĵaro, ĉio plenigis je malgaĵo la animon.

Sed la herbo rekreskos, la arboj burĝonos, la akvo fluos liberiginta je sia glacia malliberejo; la suno brilos forte, kaj donis novan vivon al la ĝermoj dormantaj sur la tero.

En la senfina rondirado de la tempo, ĉiu jaro havas sian printempon; sed por la homanimo nur estas unu: la juneco, kaj tiu... ne revenas.

Traduko de ANTONO L. VILLANUEVA.

Anekdoto

Diogeno trairis la urbon Ateno'n en plena tagmezo kun lanterno en sia mano per eltrovi viron; trairante antaŭ la preĝejo de La Bonfarado li vidis ĉe la pordo pontifikon kaj ekkriis al li:—«Sinjoro, pro kompatu donu al mi almozon por konsoli mian malfortan maljunecon.»—«Ke mia beno sufiĉu al vi, ho mia filo!»—diris la pontifiko kaj eniris la preĝejon. La filozofo alvenis poste antaŭ butikon ornamitan de girlandoj, ventumiloj kaj pomadpotoj. Bela junulino aĉetis tie.—«Vi elspezas por viaj plezuroj, sinjorino. Ĉu vi ne kompatos mizerulon turmentitan de malsato?»—«Vere,—diris nia elegantulino—la mizero kortuŝas min, mia amiko, aĉetu hordean panon», kaj ĵetis al li denaron; poste ŝi gaje donis al la butikisto dekdu arĝentajn monerojn, prezo de kolaro por ŝia hundo. La Cinikulo foriris gratante al si orelon. La princo de Salamino promenis en luksa veturilo, Diogeno alkuras kaj alproksimiĝas al l' orpordeto: «Haltu, filo de la dioj, aŭskultu min!»—«Foriru de tie-ĉi, maldelikatulo—ekkriis la princo—aŭ mi faros, ke oni vin bastonbatu.» Sklavo lin vidante, forpuŝas la maljunulon de la pordeto kaj samtempe enĵetas du denarojn en lian ĉapelon.—«Ho dioj,—ekkriis la saĝulo—fine mi trovis viron, sed jen li estas sklavo.»—Li diris kaj estingis sian lanternon.

Tradukis: R. AYZA (hispanlando)

Stabestro de la 6.ª divizio.

Anécdota

Diógenes recorría la ciudad de Atenas en pleno mediodía con una linterna en la mano para descubrir á un hombre. Pasando un día delante del templo de la Caridad vió á las puertas un pontífice, y le gritó: «¡Señor, por piedad dadme una limosna para consolar mi vejez desfallecida!»—«¡Que mi bendición te baste, oh hijo mío!»—dijo el pontífice, y entró en el templo de la Caridad. El filósofo llegó después delante de una tienda adornada de guirnaldas, de abanicos y de tarros de pomada. Una linda joven hacía allí compras.—«Gastáis para vuestros placeres, señora; ¿no tendréis compasión de un miserable atormentado por el hambre?»—«En verdad—dijo nuestra elegante—la miseria me conmueve; tened, amigo mío, comprad un pan de cebada.»—Y le arrojó un dinero; después ella dió alegremente al tendero doce piezas de plata, precio de un collar para su perro. El Cínico se alejó, rascándose una oreja. El príncipe de Salamina paseaba en un carruaje magnífico. Diógenes corre y se acerca á la dorada portezuela.—«¡Detente, hijo de los dioses, escúchame!»—«¡Vete de aquí, palurdo—exclamó el príncipe,—ó te hago aporrear.» Un esclavo que le ve, arranca al viejo de la portezuela y al mismo tiempo arroja dos dineros en su sombrero.—«¡Oh dioses—exclamó el sabio,—al fin encontré un hombre, pero este es esclavo!»—dijo, y apagó su linterna.

Popolaj proverboj

Aŭgusta monato, malvarme sur vizaĝo.

Se vi vin dediĉos al aliaĵo, por la diablo estos via propraĵo.

El alia apartenaĵo, nur kion volas la posedanto.

Post agema akiranto, diligenta disdonanto.

En la placo, laboranto trovas multajn instruantojn.

Sian celon atingos, kiu ne laciĝos.

Nek senkulpa forestanto, nek kulpiĝinta ĉeestanto.

Edukado de avo, malbona edukado.

Muelas kiu en muelejo estas, ne kiu iras kaj revenas.

Por forestantoj kaj mortintoj, ne estas amikoj.

Kiu malamike parolas en la placo, aŭdos malamikaĵojn.

Pri olivoj; unu, oro; du, arĝento; tri, la morto.

Post jarcento, reĝo fariĝos plebejo, post jarcento kaj dek, plebejo fariĝos reĝ'.

Zorgu vian drapon, kaj ĝi daŭros plenaryo.

Pafarko ĉiam ŝtreĉita, aŭ malforta aŭ rompita.

Azena amo, mordo kaj huffrapo.

Se vi post dubo dormus, solvon vi trovus.

R. CODORNÍU.

Refranes populares

Agosto, frío en rostro.

Vos por lo ageno y el diablo por lo vuestro.

De lo ageno, lo que quiera su dueño.

A buen administrador, buen expendedor.

Quien en la plaza á labrar se mete, muchos adiestradores tiene.

Alcanza quien no se cansa.

Ni ausente sin culpa, ni presente sin disculpa.

Criado de abuelo, nunca bueno.

El que está en la aceña muele, que no el que va y viene.

A muertos y á idos no hay más amigos.

En el azogue, quien mal dice mal oye.

Aceituna, una es oro; dos, plata; y la tercera, mata.

Al cabo de cien años, el rey es villano; y después de ciento diez, el villano es rey.

Adoba tu paño y pasarás tu año.

Arco siempre armado, ó flojo ó quebrado.

Amor de asno, coz y bocado.

Durmiéreis sobre ello, y formáreis acuerdo.

Pensoj

La tiranuloj timas siajn vasalojn; la bonaj reĝoj timas pri siaj vasaloj.

Generale oni povas juĝi homon unuavide pri la graveco, kiun al si li donas.

Pli la homo eraras juĝante malbone siajn similulojn ol ilin juĝante bone.

(TOMASSEO.)

Ekzistas du patrujoj: la familio kaj la homaro.

(LASARTE.)

Pensamientos

Los tiranos temen á sus vasallos; los buenos reyes temen por sus vasallos.

Generalmente se puede juzgar un hombre á primera vista por la importancia que se da.

Más se equivoca el hombre juzgando mal á sus semejantes, que juzgándoles bien.

Dos patrias existen: la familia y la humanidad.

Ĝenerale la publiko pli preferas la komedion ol la dramo ĉar tiu ĉi jam ĝin ofte havas hejme.

La sentamo estas krima ideo, kiu mortigas l' amon.

Pli bone estas pensi diroton ol diriton.

Ofte okazas ke ĉe la virino la virto estas en malrekta rilato al sia beleco.

Oni bezonas tri objektojn por gajni militadon: monon, monon kaj monon.
(NAPOLEONO.)

Ilin kolektis kaj esperantigis, JACINTO BRAMÓN.

Generalmente el público prefiere la comedia al drama, porque éste ya suele tenerlo en casa.

El sensualismo es una idea criminal que produce el asesinato del amor.

Más vale pensar lo que se ha de decir, que lo que se ha dicho.

A menudo sucede que en la mujer, la virtud está en razón inversa de su belleza.

Tres cosas se necesitan para ganar una guerra: dinero, dinero y dinero.

Korespondada fako de "La Suno Hispana,,"

SINJOROJ:

P. F., Barcelono.—B. M. M., Madrid.—J. M. de U., Vitoria.—M. E., Manresa.—A. P., Sabadell.—I. Hnos., Gracia.—J. B., Moncada.—M. G., Zaragoza.—A. A., Zaragoza.—G. P. U., Bilbao.—A. S., Barcelona.—A. F., Paris.—E. W. E., London.—B. E. S., London.—E. C., London.—J. M. V., Manresa.—M. J. T., Manresa.

Mi ricevis viajn abonpagojn, Dankon.

Kore salutas Vin,

A. F. L.

NIAJ VIZITANTOJ

N.º 12, 1904, kaj 13, 1905.—**Internacia Scienca Revuo.** 27, boulevard Arago Parizo, (*Francojuo*). Jarabono; 7 fr.

N.º 20, 1905.—**Espero Katolika.** A Sainte Radegonde près Tours (*Indre et-Loire, Francojuo*). Jarabono, 2,50 fr.

N.º 24, 1905.—**The Esperantist.** 67, Kenington Gardens Square, W., London. Jarabono, 4 fr.

N.º 9 kaj 10, 1905.—**The British Esperantist.** 13, Arundel street, Strand, W. Q. Londono. Jarabono, 2 frankoj.

N.º 26.—**Antaŭen Esperantistoj!!** Lartiga, 106, Lima (*Peruo*). Jarabono, 3 frankoj.

N.º 2 kaj 3, III jaro, 1905.—**Juna Esperantisto.** 9, avenue des Vollandes, Genevo (*Svisujo*). Jarabono, 2 fr.

N.º 128 kaj 129, 1905.—**Museo Exposición.** Medina, 37, Alicante. Jarabono, 5 pesetoj.

Jul.-Aŭg. 1905.—**La Meksika Lumturo.** Sta. Rosa, Necoxtla, Veracruz (*Meksikujo*). Jarabono, 3 fr.

N.º 6, 7, 8 kaj 9, 1905.—**Svisa Espero.** 6, vieux College, Geneve (*Svisujo*). Jarabono, 2,50 frankoj.

N.º 8-9, 2.ª jaro, 1905.—**Germana Esperantisto**. Prinzentrasse, 95, Berlin S. (*Germanujo*). Jarabono 3 markoj.

N.º 13.—**La Alĝera Stelo**. 57, rue d'Isly, Alger (*Alĝerujo*). Jarabono, 3 fr.

N.ºj 103.—**Revista del Ateneo Obrero Manresano**. Borne, 13, Manresa. Senpage al la protektantoj. Unu numero, 0,10 pesetoj.

N.ºj 79, 82 kaj 84.—**La Revue de l'Esperanto en Le Cicerone**. 102, rue de la Paix, Boulogne sur-mer (*Francaujo*). Jarabono, 10 fr.

N.º 10.954.—**La France du Nord**. 37, rue Thiers, Boulogne-s-m (*Francaujo*). Jarabono, 28 fr.

N.º 3.—**Espero de Katalunjo**. Presejo Lamiot, Ceret (*Francaujo*). 0,05 numero.

N. 126, 127 kaj 128.—**Lingvo Internacia**. 33, rue Lapepède. Paris. Jarabono, 5 frankoj. Kun literatura aldono 7 fr. 50.

N.º 1 kaj 2.—**Ruslanda Esperantisto**. S. Petersburgo, Bolš. Podjačeskaja, 24, Rusujo. unu numero 30 kopekojn.

N.º 4.—**Gefrataro Esperanta**. Napolo, Largo Gesu e Mario, n.º 4. Italujo. Jarabono, 4 fr.

N.º 8, 9 kaj 10.—**Esperanto**. 71, Michelet, Le Havre, Francaujo. 24 numeroj sinsekvaj, 3 frankoj.

N.º 37.—**La Belĝa Sonorilo**. S-ro J. Coox, Duffel, Belĝujo. Jarabono, 4 fr.

N.º 2.—**Espero Pacifista**. 16, Avenue de la Grand-Armée, Paris, 17^a. Jarabono, 4 frankoj.

N. 3, II jaro.—**Holanda Pioniro**. Hilversum, Holando. Jarabono, 3 fr.

N.º 3.—**Tra la Mondo**. 15, Boulevard des deux Gares, Mendon (S. et O.). Francaujo Jarabono, 8 fr.

N.ºj 1, 2, 3 kaj 4.—**Esperanto**. Falta (*Rusujo*). Jarabono, 8 fr.

Tipografia Moderna, á cargo de Miguel Gimeno, Avellanas, 11—Valencia.

S-ro E. B. Pye-Smith, esperantisto n.º 12.333—Willersley—Croydon—Anglujo. Deziras interŝanĝi uzitajn poŝmarkojn.

HISPANA JARLIBRO ESPERANTISTA enhavanta la regularon de Hispana Societo por propagando Esperanto, la protokolojn de la kunsidoj okazintaj dum la jaro 1904, la nomaron de ĉiuj hispanaj esperantistoj kaj iliajn nunajn adresojn—0,25 pesetoj kun poŝtkosto kaj 0,55 se oni dezirus ĝin ricevi pt—rekomenditan. Faru la mendojn ĉe la Administrejo de LA SUNO HISPANA aŭ al S-ro Manuel Benavente, Sociedad, 14, Murcia (Hispanujo). La membroj de H. S. p. p. E. ricevos ĝin senpage kontraŭ la sendo de ilia kotizaĵo por 1905.

L' Esperantiste oficiala revuo de la Societo franca por la propagando de esperanto, 20 paĝoj (formato 15×20) da tekstoj franca-esperanta kun ok paĝoj de kovrilo, internacia korespondado esperanta, senpage, 3 fr. 50 por unu jaro, 4 fr. kun enskribo en la societon. Turnu vin al Administration de «L'Esperantiste», Louviers (Eure) France.

Ni translukis la Administracion de nia gazeto kaj ni petas, oni adresu la korespondadojn, abonojn kaj ĉiujn aferojn, al sinjoro Administranto de «La Suno Hispana»—Avellanas, 11, presejo—Valencia (Espana).

Hemos trasladado la Administracion de nuestro periódico y rogamos que se dirija la correspondencia, abonos y todos los asuntos, al señor Administrador de «La Suno Hispana»—Avellanas, 11, imprenta—Valencia (España).